

MAGYAR LAPOK

3. évfolyam

Tarja postai plátitá in nro
aprobáti Dir. Gen. PTT

ROMANIA

1 LEU-POSTA

Ngs. Keresztényi
MAGYAR Disztér 1-2.

BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 167 (1609) szám * Csütörtök, 1937 augusztus 26

Főszerkesztő:
dr Gyáriás Elemér

Háborús párt és mérsékeltek pártja Kinában

A japán külügyminiszterium felvilágosító közlései
a kínai hadműveletek háttéréről és céljáról.

Az északkinai japán csapatok elfoglalták Csahar tartomány fővárosát

Tokióból jelentik: A külügyminiszter bizonyos közlések átvételére hívta meg a külföldi újságírókat. A megjelent újságírók előtt a következő kijelentéseket tették:

Az angol kormány részéről kezdeményezés történt, hogy Sanghaiból úgy a kínai, mint a japán csapatok vonuljanak vissza, s hogy Japán még az eddig megvolt helyőrségéről is mondjon le és a japán lakosság védelmét a többi nemzetközi helyőrségre bizza. A javaslat későn érkezett. A körülmények már annyira bonyolódottak, hogy túlhaladtak azon a ponton, mikor Japán az eddig tett intézkedésektől visszahátrálni lehetne. Másrészt Japán nem is mondhat le arról, hogy a nemzetközi egyezményekben biztosított helyőrség-tartást maga részére is igényelje, mert a Sanghaiban élő japánok személyi és gazdasági érdekeinek a védelmét nem bízhatja más külföldi katonaságra. Az eddigi tapasztalatok szerint a kínaiak éppen a japánok ellenében viselkednek támadó indulattal, tehát a japánok szorulnak fokozott védelemre. Éppen ezért, ha a mostani hadműveletek során sikerülni is fog Sanghai területéről kiszorítani azt a kínai hadsereget, mely oda az 1932-iki nemzetközi meg-
egyeződés ellenére tódult be.

Japán akkor is Sanghaiban a maga részére külön erősebb biztosítékokat fog követelni, s katonai helyőrség tekintetében is külön előjogokat akar kapni.

hogy nagyobb mérvben veszélyeztetett érdekeit kellőleg megvédhesse.

Ezután a külügyminisztérium megbízottja még arról nyilatkozott, hogy általában milyen irányelvek vezetik Japán mostani kínai akcióit. Elmondotta, hogy a japán kormány nem akar a nankingi kormány ellen háborút vezetni, se azt legyőzni, hanem csak a kínai háborus párttal áll szemben. Ezzel a háborus párttal szemben magában Kinában ott áll a mérsékeltek pártja, s ha ezek a mérsékeltek jutnak túlsúlyra a nankingi kormányban, akkor Japán és Kína között a békés együttműködésnek nem lesz semmi akadály. A kínai háborus pártot azonban Moszkvából uszítják Japán ellen, s ebben van a mai kiélezett helyzet magyarázata. Viszont úgy Amerika, mint Anglia és Franciaország a Japán és Kína közötti viszony tekintetében megértéssel van a japánok iránt.

HABORUS BERENDEZKEDÉS KÉT ESZTENDŐRE.

Tokióból jelentik: Illetékes japán körökben arra számítanak, hogy a mostani háboru két évig is el fog tartani. A japán kormány erre az időre törvényes rendszabályokat léptet életbe a lakosság szigorú ellenőrzésére és a közgazdasági élet szabályozására. Az új törvényeket fasiszta mintára készítik.

Harcok Belső-Mongolország elfoglalásáért. — Japán előhaladás Csahar és Suijan tartományokban. — A mongolok a japánok mellett

Tokióból jelentik: A nankingi hágó elfoglalásával szinte egyidőben a Peking felől előnyomuló japán csapatok elfoglalták Kalgant, Csahar tartomány fővárosát. Belső-Mongolia (Csahar és Suijan tartományok) önállóságra törekvő kormányának a feje, Tevang herceg a maga bennszülött csapataival Kalgantól nyugatra haladón, a Peking—Suijan közötti vasut mentén körülfárta az odahatolt kínai seregeket. A nankingi hágó elfoglalása, a suijsani mongol sereg bekerítő mozdulata és Kalgan elfoglalása együttvéve azt jelenti, hogy a Sensi tartományból Észak-Kinába törekvő öt kínai hadosztályt a japánok és mongolok teljesen körülfogták, s hogyha a kínaiak a hegyi ösvényeken el nem menekülhetnek, akkor az egész öt hadosztály fölmozsolódik. A kínai központi kormány pedig éppen ezzel az öt hadosztállal akarta megindítani a különállásra törekvő északkinai tartományok megszállását

és e tartományoknak a japán befolyás alóli „felszabadítását“. Pekingtől huszonöt kilométerre a japán csapatok és az összeverődött kínai csoportok között harcok voltak. A kínaiak most Liang Siangnál erős tüzériai támogatás mellett igyekeznek ellentámadást vezetni a japánok ellen.

A KINAI KÖZPONTI KORMÁNY PEKING ÉS TIENCSIN VISSZAFoglalását AKARJA.

Nankingból jelentik: Szugiama hadügyminiszter kijelentette, hogy a nankingi kormány harminc hadosztályt mozgósít 400 ezer emberrel. Az új haderőt Hankauból kiindulva Peking és Tiencsin irányában vonultatják fel.

*Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Színház és valóság

(S. L.) — Amikor porbámuló romok, kihűlt emberi nyomok korát mérjük, az évszázad az egység, melyben az idő múlása elveszti igazi jelentőségét. Nagy dolog azonban a száz esztendő, amikor élő és ható kulturális intézményeknek multját, fejlődésüknek lépésről-lépésre látható útját jelenti. Az egész magyar művelődési körnek nevezetes állomása ezért az a nap, melyen a budapesti Magyar Nemzeti Színház fennállásának századik esztendejét betöltötte.

Az ünnepi írások — határokon innen és túl — kellőképpen méltányolták azt a nagy irodalmi és nemzeti szerepet, melyet ez az intézet az elmúlt száz esztendő alatt jó és rossz időkben egyaránt betöltött. A sok emlékezés közül ránk azonban különös erővel mégis azok hatnak, melyek az indulás, az építés, az alapítás időit idézik.

Az iskolában olvastuk, a nemzeti lelkesültség fiatalos éveiben átéltek ezt a csodálatos időt, amikor az egész nemzet egyetlen épület terve körül csoportosult és annak megvalósításáért kész volt mindenki áldozatra. Milyen más szemmel és más lélekkel olvassuk ma a sok közül például Illés Endrének emlékező írásában azokat a mondatokat, melyek erről a nagy és örömteli nemzeti erőfeszítésről így beszélnek:

„... falai alatt névtelen napszámosok csikorgatták a talicskákat, egyetlen krajcár bért el nem fogadva. Milánóból egy ott állomásozó ezred tisztikarától 250 pengő forintnyi adomány érkezett. Még nem is állt az épület és már hódított. Még nem is gyúlt benne Vörösmarty szava és már vonzott. Válogathatunk az adakozók között. Rösler János úr, pesti lakatosmester a színház összes szarait és a nézőtéri székeknek vasalásait „hazafiságos buzgalomból“ ingyen készítette. Klaszty Vencel „magyar szabó s' polgár“ saját költségén vásárolt és varrt az első pesti magyar játékszínnek királyi szerepekre való pompás öltözetet. Zofcsák asztalos úr pedig olyan olcsón vállalta az összes famunkákat, hogy anyagilag tönkrement...“

Csupán néhány szemelvény ez a lelkesedésnek és áldozatkésztségnek abból az önkéntes, minden különösebb propaganda nélkül elinduló áramlásából, melyből téglá, faragott kő, festék lett, mikor a célhoz ért. Néhány szemelvény csupán, amely mégis azt mutatja, hogy az ébredező, az induló magyar művelődési gondolat mily nagy vonzóerőt gyakorolt a maga eredetiségében és tisztaságában mindenkire, aki hatókörébe került.

Régen, a gondtalan és reményteljes ifjúság idejében, a nemzeti környezet zavartalan légkörében ezek az emlékek büszkeséggel töltötték el szívünket, mert azt hittük, hogy ennek a szép és nagy kornak méltó ivadéka vagyunk és ha talán ki sem mondtuk, az a tudat töltötte el szellemünket, hogy kulturánkért, emberi magasabbrendűségünkért bármelyik pillanatban hasonló lelkesültség, a régihez méltó áldozatkésztség telnek ki tőlünk is.

Ma elfacsarodó szívvel, tépelődő lélekkel bámulunk ezekre az emlékekre, mintha kísértetek felvonulását kellene végig néznünk. Az öröm helyett a szomorúság, a remény helyett a mardosó aggodalom, a büszkeség helyett a megalázottság érzelmei lesznek urra felettünk, amikor a százéves Magyar Nemzeti Színház

megépítésének történetét újra elolvassuk.

Mennyivel súlyosabb a mi mostani helyzetünk, mennyivel nagyobb szellemi értékek forognak kockán ma, mint száz évvel ezelőtt, mily nagy és értékes lett az eltelt száz esztendő alatt szellemi örökségünk s mégis: mily törpék és tehetetlenek lettünk a lelkesedés lendületében és áldozatkészségében s mily nagyra nőtt bennünk a rövidlátó önzés, mely kicsiny egyéni érdekek féltése közben nyugodtan szemléli, hogy a legnagyobb szellemi és erkölcsi értékeink az ebek harmincadjára kerüljenek!

Vajjon a kornak tünete ez, mely alól egyetlen nép sem vonhatja ki magát? Talán csak az anyagelvűség ránkfreccsent sara nehezíti meg a lélek bátor szárnyalását az eszmények felé? Vagy a szegénység az, ami a porba hűz és nem engedi a felemelkedést, az egyenesen járást s ezért hasonlít járásunk olykor a koldusokéhoz, ki már csak könyörögni tud?

Bizonyára mindezeknek nagy szerepe van abban, hogy az elmúlt közel két évtized alatt a mi sorainkban igazi lelkesedés, önkéntes áldozatkészség és érdeklődés vajmi ritkán jelentkezett és akkor is csak szórványosan és anélkül, hogy nyomokat hagyott volna, hogy alkotni, intézményeket teremteni, az utódokról gondoskodni tudott volna. Más nemzetek is keresztül mentek a fejlődésnek azon a fokán, mely mindent az egyéni önzésre akart felépíteni s a közösségben ellenséget látott, mely ellen minden eszközzel küzdeni lehet, törvényei alól kibújni pedig inkább dicsőség volt, mint véték. Ezek a nemzetek azonban keresztül is láboltak már ezen az áramlaton s valamilyen új formában újra megtalálták saját magukat. Különösen akkor, ha növekvő nagy veszedelmek fenyegették őket. Miért vagyunk éppen mi talán a legutolsók ebben a sorban a románok, a németek, a szlávok és a zsidók mögött, ha csupán azokat a népeket vesszük számba, melyekkel ugyanabban az államban élünk, sokkal közülük hasonló sorsban és nehézségek között?

Azért, mert egyetlen más nép sem távolodott, egyetlen népet sem távolítottak el annyira nemzeti eszményeitől, mint éppen a magyart. Abban a korszakban, melyet csupa ragyogásnak és haladásnak látnak sokan még ma is, igazában nem történt egyéb, mint a magyar nemzeti hagyományok kicsúfolása, fölényes lekicsinylése irodalomban, művészetben, politikai és társadalmi gondolkodásban, a minden-

napi élet kicsiny és nagy dolgaiban egyaránt.

Hirtelen felemelkedő idegen rétegek a nyugati művelődés elemeiből és eredményeiből azt közvetítették hozzánk, ami nekik telsett és nem azt, ami nekünk lett volna hasznos: közvetítették válogatás nélkül szeszélyes és zabolátlan individualizmusuk kedve szerint és anélkül, hogy szellemükben meglettek volna azok a mélyen gyökerező nemzeti hagyományok, melyekre a megszürés és átformálás természetes feladata vár a szellemi értékek közvetítésének nagy és fontos folyamatában. Divattá, a műveltség elengedhetetlen követelményévé lett az összeviasszaolvasás, felhabzsolása mindannak az idegen, sokszor kétes értékű szellemi terméknek, mit előnkbe táltak: ennek a változatos és kényes szellemi táplálkozásnak az egyetlen eredménye az lett, hogy egyre unottabban nézett a magyar azokra a szellemi táplálékokra, amiket nemzeti hagyományai és azoknak művelői kínáltak. Minden szellemi áramlat, akármilyen kevés köze volt is a mi életünkhöz, végig csapott rajtunk, mint a tenger hulláma a partokon, melyet nem véd semmiféle gát.

Most aztán szegényen, elhagyatva, kifosztottan indulhatunk visszafelé az úton, megke-

Vizsgálatot rendelt el a megyefőnök a név- és vallásváltoztatások ügyében

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Amint megírtuk, a megye több anyakönyvvezetője sok esetben név- és vallásváltoztatással anyakönyvelte székely szülők újszülöttjeit azzal az indoklással, hogy valamelyik ősiük g. kat., vagy g. keleti volt és névhangzásuk is romános. A szülők ez ellen tiltakoztak és amikor ez sem használt, az Országos Magyar Párt vezetőségéhez fordultak.

A Magyar Párt megyei tanácsosai szóváltették a dolgot a megyei közgyűlésen is és dr. *Ojetea* Valér megyefőnök konkrét adatokkal rendelkező írásbeli beadvány előterjesztését kérte.

Dr. *Abrahám* József és dr. *Kolumbán* József megyei tanácsosok most — dr. *Pál* Gábor orsz. képviselő, megyei magyarpárti elnök meg-

A FÓTISZTELENDŐ PAPSÁG, EGYESÜLTEK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE!

Ha Clujon megfordul, ne mulassa el a

Bonaventura
kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma mellett)

felkeresni, hol a Magyar Lapokban hirdetett könyvek (Szent István Társulat, Korda, Mária Kongregáció, stb. kiadványok) megtekinthetők és beszerezhetők.

Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók készítését és javítását is eszközlik.

resni a fonalat, melyet könnyelműen elszakítottunk. A lelkesedés és áldozatkészség, mely a száz éves multból most felénk dereng, akkor annak az örömetől csap majd újra fel bennünk, ha a sok elhervadt hit avarjában egyszerre majd megtaláljuk ezt az elszakadt szálát és újra ahhoz köthetjük révedező életünket.

bízásából — elő is terjesztették a panaszt, melyet a prefektúra 14491—1937. szám alatt iktatott. A panaszban nem kevesebb, mint tizenhét igazolt eset van felsorolva, de több is van a megyében s a megyefőnök általános rendelkezésére van szükség, hogy ez a tarthatatlan állapot megszűnjék.

Dr. *Ojetea* megyefőnök fogadta is a két tanácsost s előtük adta ki a rendelkezést az illetékes főszolgabirának az ügy kivizsgálására és sürgős jelentéstételre. A lakosság ebben az ügyben is bizalommal fordulhat egyházi- és világi vezetőihez, mert az általuk megfelelő helyre eljuttatandó panasz, vagy sérelem, meghallgatásra talál.

DÁNOK KÖZÖTT

(Utiképek — Megfigyelések)

Írta: **CSÁKÓ ISTVÁN**

II.

A zöld tetejű soktornyos börtönpalota olyan, mintha Richter-kockákból rakták volna ki. Egyike a legszebb középületeknek. De éppen így a Thorwaldsen Múzeumnak, Christianborg, Frederiksborg és Rosenborg kastélyoknak is sok hámulója akad — kívül és belül egyaránt. Aki a történelmi emlékeket, nippeteket és törékeny csecsebecskéket szereti, az jobb helyre nem is jöhet, mint Kopenhága. A világhírű dán királyi porcellángyár a Bing és Gröndahl cég kincseket erő remekműveitől szinte kápráztat az emberi szem. Amit a porcellánalkotások terén produkálnak, az már tényleg inkább művészet, mint ipar.

Gazdasági téren egyre gyengül a dán-német forgalom. Főleg a schleswig-i elcsatolás miatt; ugyanakkor azonban Anglia felé erősen fejlődést mutat. Eppen így Svédország felé is. Hiszen Malmö vagy pláne Helsingborg alig pár perc alatt megközelíthető; tényleg a szomszédságban vannak. Még mindig itt a legkisebbek a vámfalak. Világhíres vajiparuknak erőteljes konkurrensre lett újjában a sörgyártás. A 4000 munkással dolgozó Carlsberg-féle sörgyár Kopenhága egyik legfőbb idegenforgalmi attrakciója. A dolgozó társadalom tagjairól a jóléti intézmények egész sora gondoskodik. Még az elagott vasúti hordárcnak is külön menhelyük van. Pompás, kertes, modern épületben. Munkásaik oly rendezett anyagi viszonyok között élnek, hogy pl. szabad idejük kihasználása terén Dániában nincs szükség arra, hogy az állam vagy társadalmi gondoskodják ily mozgalmak szervezéséről: szórakozásaikról, utazásaikról a dán munkások önnön erejükből gondoskodnak.

Az „Utazó Skandinávok Egyesülete” csak úgy mint az „Eszaki Szövetség”-egyesület a három, illetve Finnországgal együtt most már négy északi ország egymásközött, idegenforzalmának és e négy nép összetartásának egy-egy főszervezője. Csaknem minden egyes dán tagja az egyik

vagy másik alakulatnak. Az Eszaki Szövetség évenként felváltva a négy ország fővárosában tartja közgyűléseit. Helsinkit és Oslót után az idén Stockholmban ülészetek az utazó skandinávok, akik Közép- és Dél-Európát szinte alig ismerik. Egy hely van Európában, amelyet a dánok következetesen elkerülnek, ez: Genf. Amint azt Rosting külügyi államtitkár, Munch külügyminisztertenatív man-je (6 volt sokáig Danzsig népszövetségi főbiztos) e sorok írójának mondta ő „... jón ember számára hovatovább kibírhatalan a genfi atmoszféra, mi dánok nem tudunk lelkesedni a jelenlegi Genfért, más az eszma és más a kivétel. Az eszma szép, de a gyakorlatban Genf megbukott...” Csak természetesen, hogy ezek után a dán iskolákban nem tartanak népszerűsítő előadásokat a Nemzetek Szövetségéről.

Valamennyi dán között azonban a legdicsőbb volt Grundtvig, a híres dán polihisztor (1783—1872). Ő a dánok Széchenyi-je. Az, hogy a dán közoktatás és közművelődés ügye világhírű, az elsősorban Grundtvig érdeme. Emlékére a dán nép olyan emléktemplomot építtetett, amely külső ornamentikájával is egyike a modern építőművészet legkiválóbb alkotásainak. Közel 100 méter magas, háromszög formájú tornyával és égbenyúló főhomlokzata csipkézett kiképzésével hatalmas orgonát ábrázol. Grundtvig emlékéhez méltó monumentális alkotás.

Dánia közoktatásügye még ma is nagyrészt az 1814. évi iskolai törvény rendelkezésein alapul. Az a körülmény, hogy több mint 120 éven át alig került sor a törvény egyes rendelkezéseinek módosítására, a legkésebb bizonyíték amellett, hogy a dán kodifikátorok annakidején jó munkát végeztek. Dániában a tankötelesek iskolázásának végrehajtása nemcsak állami feladat, az oktatásügy nagyrészt mint társadalmi tevékenység, — azon belül is mint egyes kiváló pedagógusok személyes tevékenysége — az államnak csupán hathatós közreműködését igényli. Az állami és magánérdekeltségnek ez a kombinációja Dániában oly nagymértékű, hogy az másutt sem található. A magánvállalkozást és a személység jogát a hivatalos dán közoktatásügy a legmeesebbmódon értékben respektálja és csu-

pán anyagi támogatása (szubvenció) révén biztosított. Az ellenőrzési jogot a maga számára. Az anyagi támogatásra érdemes iskoláért jóállást vállal a kormányzat. Csak az ilyen iskolák kapnak szubvenciót. A szegényesüktet hitelesen igazoló tanulók havi 20 korona tanulmányi segélyben részesülnek. Évenként közel 800.000 korona kerül így kiosztásra.

A dán népművelés szinte legfontosabb szervezetei a Grundtvig által alapított „szabadiskolák”, amelyekben az élet és a tudás egymasközötti viszonya mindig az élet javára biztosítja az elsőbbséget és a tudás csak az élet nagy problémáinak megismerése után jut szerephez. A kötelező iskolázási koron túl az ún. „esti iskolák” „szolgálnak az ifjúság, valamint a felnőtt lakosság továbbképzésére. Ezekben az iskolákban hetenként háromszor este 5—7-ig folyik az oktatás. Az esti és továbbképző iskolák tanóráinak befejezésekor írásbeli vizsgálatokat tartanak. Ezek a vizsgálatok főleg azért bírnak nagy jelentőséggel, mert a vizsgabizottságok a vizsgaeredmények alapján döntenek el, hogy az illető iskoláért a kormányzat a következő tanév folyamán jóállást vállaljon-e, tehát, hogy állami szubvencióra érdemes-e vagy sem? Érdekes és eredeti gondolat.

A dán népfőiskolák szintén Grundtvig alkotásai. E népfőiskolák célja: az ifjúságot szabad formák között az egész életre szóló ismeretekben részesíteni, továbbá lehetővé tenni, hogy a népfőiskolák képzett növendékei elvegyülve a nép között, tanításaikkal maguk segítsenek lerombolni a tanult és tanulatlan emberek közötti válaszfalakat. Ez az alapja a dán közoktatásügy gyakorlati irányának, amely főleg — az ország agrárjellegének megfelelően — a gazdasági élet problémáinak helyszíni vizsgálataival, a gazdasági ismeretek legrészletesebb oktatásával jut ki-fejezésre. E népfőiskolák hallgatói legnagyobb részét a 18—25 éves fiatalok sorából kerülnek ki, akik középfokú tanulmányaik elvégzése után néhány hónapon át (elhelyezésük és teljes ellátásuk biztosításával, tehát internatusi keretek között) kollégiumi életet élnek.

A dán testnevelésügy is külön említést érdemel. Niels Bukh ollerupi testnevelési főiskolája modern sporttelepével, pompásan felszerelt inter-

„Erősokszorosító“ tünt fel Satumaren

Két satumarei fiatalember azt állítja, hogy találmányukkal megdöntötték az energia-törvényt

Satumare. Saját tud. Paulean Vasile és Valenas Alexandru, Ocna-utca 11-a szám alatti lakosok aláírásával érdekes kérvény futott be a satumarei városi tanácshoz. A két fiatalember nagyjelentőségűnek mondott találmányuk befejezéséhez anyagi támogatást kérnek a városától, mert építés alatt álló gépükkel sorra döntenek az eddigi fizikai teoriákat. A kérvényben részletes leírást adnak a gépről, amit „erősokszorosítóknak“ neveztek el.

„Találmányunk — írják a kérvényben — a század legnagyobb teljesítménye s ha sikerül gépünk építését befejezni, azzal minden bizonyítással megnyerjük a Nobel-díj fizikai nagydíját (I) s ez nemcsak a mi személyünknek, hanem hazánkra és szülővárosunkra is nagy dicsőséget jelentene. Pénz hiányában közvetlenül a cél előtt kellett megtorpannunk s most már a t. tanács belátásától függ, hogy találmá-

nyunkat, amely három év szakadatlan munkájának az eredménye, befejezzük.“

A kérvényezőik beadványukban azt állítják, hogy találmányukkal megdöntötték az energiátörvényt és a két egyenlő kerék teróriáját. Találmányukra 1933-ban 2822. szám alatt szabadalmat nyertek, amit a Hivatalos Lap 1933—276. száma közölt. Megemlítik azt is, hogy első modelljük építésére Kolumbán baia-marei főmérnök, az Aurum bányatársulat igazgatója 10 ezer leies segélyt adott, Lenghel és Bădiceanu kincstári bányafőmérnökök pedig 30 ezer lei értékű anyaggal támogatták a feltalálók munkáját, valamint a kincstári műhelyeket is a rendelkezésükre bocsátották. Találmányuk első modelljét Baia-Maren, az Alexandri-utca 53. szám alatt építik, hol az bármikor megtekinthető.

A satumarei városi tanács még nem döntött a feltalálók segélyezése felett.

A CFR is engedélyezte az utazási kedvezményt a budapesti Őszi Vásár látogatói részére

Budapestről jelentik: Összesen tíz állam, közöttük Románia vasutainak igazgatósága is nagyjelentőségű utazási kedvezményeket engedélyezett mindazok részére, akik a szeptember 2-től 20-ig nyitva levő budapesti Lakberendezési Őszi Vásárt és Országos Kézművesipari Kiállítást meg akarják tekinteni. A CFR a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményt engedélyezett a személy- és gyorsvonatok I., II. III. osztályára. Rapid-vonatoknál Budapest felé a „helyjegyek“ is megfizetendők, visszafelé azonban ez alól mentesítve vannak az utasok. Ismeretes, hogy a magyar vasutakon és hajókon ugy az oda, mint a visszautazásnál 50—50 százalék az utazási kedvezmény, minden kocsiosztályon és ha hozzávesszük azt is, hogy az Őszi Vásár látogatói

vízum nélkül léphetik át a határt és a rendes vízumdíj egyharmad áráért Budapesten utólag szerezhetik meg a vízumot, világos, hogy az érdeklődők egész rendkívüli és a lehető legelőnyösebb utazási kedvezményhez jutottak most.

Az utazási kedvezmények a magyar vonalakon már életbe léptek és szeptember 20-ig maradnak érvényben, a CFR vonalakon a nemzetközi szokásnak megfelelően, a nyitás előtt és a nyitás után 5 nappal kezdődnek, illetve érnek véget. Az összes kedvezményeket biztosító utazási igazolványokat az Európa utazási iroda és a Wagons List-Cook fiókjáratok árúsítják és ilyen igazolványt bárki szerezhethet magának, személyenként 150 leiert.

Súlyos gépkocsiszerencsétlenség egy utasszállító és egy teherkocsi között

Nyolc súlyos és tizennégy könnyebb sebesült

Satu-Mare. Saját tud. Kedden délután négy órakor borzalmas gépkocsiszerencsétlenség történt a sárlajmezei Ungurasi község határában lévő egyik veszélyes kanyarban.

A Radu cluji autóbussz vállalat egyik kocsija, amely Cluj—Zălau között bonyolít le forgalmat, délután fél négykor indult el Zălauról Cluj felé. Ungurasi község határában éles kanyar következett, az utasszállító gép vezetője dudált, közben azonban jobbról-balra hajtott át az uton és pontosan a kanyarban

összeütközött a brasovi Scherg posztgyár egyik hatalmas teherautójával. A két nagy sebességgel haladó gépkocsi valósággal egymásba furdott és a hűtőszekrények teljesen összeroncsolódtak. Az autóbussz utasai a hatalmas ütközés következtében egymásra estek, az összes ablakok betörték. A szétpattanó üvegszilánkok 8 utast súlyosan, 14 utast pedig könnyebben megsebesítettek. A súlyos sebesültek között van az autóbussz vezetője, Gecse Károly sofőr is, aki jobb karját eltörte, mellén, arcán és fején pedig súlyos sebeket szenvedett. A teherautó vezetője és két utasa könnyebb sérülésekkel uszták meg a karambolt.

Zălauról azonnal két CFR társasgépkocsi indult a hivatalos bizottsággal és két orvossal a szerencsétlenség színhelyére. Az orvosok első segélyben részesítették a sebesülteket, a bizottság pedig megejtette a helyszíni vizsgálatot, amelynek eredményeképpen Gecse Károlyt letartóztatták; egyelőre azonban a többi sebesültekkal együtt a zălaui állami kórházba szállították.

Élet — regény.

Hét ősz, egy tavasz

Hét asszony-élet, hét ősz, küzdelmes élet mutatja be az írónő: NAGY ERŐDA, finom meglátással és sok közvetlenséggel egy fiatal leány napsugaras boldog életének kapcsán.

Ára 35 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Színes pósta

Japán nagyvárosi élete egyre jobban amerikanizálódik. — A rendkívüli terjedelmű tokiói földalatti villamoson most azt az újítást hozzák be, hogy nem hagyják unatkozni a földalatti villamosra váró közönséget. A japán kormány ugyanis elhatározta, hogy a földalatti vasútállomásokon állandóan filmeket vetít a várakozó közönség szórakoztatására. A földalatti állomásokon elsősorban hirdókat mutatnak be, amelyeket üzleti reklámmal tarkítanak. Most, a kínai háború idején, valószínűleg háborúra felkészítő filmeket pergetnek a gésáknak, akik a földalatti tanulmányozhatják, milyen az élet a lövészárkban — a föld alatt...

Az uzorakamat már a legrégebbi ókorban is ismeretes volt. A világ legrégebbi adósságlevelét fedezte fel Reich tanár, a filadelfiai egyetem neves egyiptológusa, a csikágói Field-múzeumban. Az adósságlevelét egy ezredével időszámításunk kezdete előtt kelt s kiderült belőle, hogy az uzorakamat már a legrégebbi ókorban sem volt ismeretlen. Az adósságlevelét egy rabszolga állította ki, aki 22.54 véka búzát vett kölcsön egy gazdag asszonytól s arra kötelezte magát, hogy egy év múlva 45 véka gabonával törleszti adósságát. Ilyenek voltak a régi jó idők...

Elkészült a világ legkisebb fényképezőgépe. Pemberton-Billing angol képviselő hatévi munkával megszerkesztette a világ legkisebb fényképezőgépét. A gép mérete 6.9x5.3x3.1 centiméter, súlya 24.20 deka. 327 alkatrésze közül a legtöbb olyan apró, hogy csak a legügyesebb genfi órásmesterek sikerült elkészíteni. A parányi gépben üveglemezeket vagy filmtékercseket egyaránt lehet használni. Közöséges felvételeken kívül sztereoszkópos vagy panorámaszerű képeket is készít. Exponálási ideje tetszés szerint 1/500 másodperctől 4.12 másodpercig változtatható. Rövidesen megkezdik gyártását. Forgalmi ára darabonként 25.000 lei lesz.

Németországban kerek egymilliórd márka költséggel roppant méretű munkába fogtak, hogy megteremték a birodalom új belvízi hálózatát. Ennek a munkának keretében olyan hajozható hálózatot létesítenek, amely megszakítás nélküli vonal végig Németország egész területén. A legfontosabb programponthoz közé tartozik a Dortmund—Weser—Ems-csatorna megépítése, a Rajna folyam új szabályozása, a Neckar és mindenekelőtt a Rajna—Majna—Duna-hálózat szabályozása. Ez a legközelebbi két év programja. Aztán következnek a Mazuri-csatorna megépítése, amely a Mazur-tavak vidékét köti össze Königsberggel. Teljes hosszában szabályozzák az Odera folyót. 1939-re elkészül a Hitler Adolf-csatorna, amely a felső-sziléziai iparvidéket köti össze az eddigi német vízhálózat utakkal. Kiépítik a Spree-csatornát is, a Hohenzollern-csatornát pedig megjavítják. Az úgynevezett Mittelland-csatornát meghosszabbítják egészen Berlinig. Mindez valóságos lesz legkésőbb 1940-ig. 1943-ra szabályozzák az Elbat, a birodalom keleti határáról egészen Hamburgig s ezzel az óriási méretű vízszabályozási és csatornaépítési program megvalósul.

Egy milánói tudós láthatatlanná tudja tenni az embereket. A „Sera“ című lap érdekes részleteket közöl azokról a kísérletekről, amelyeket egy milánói tudós folytat a maga-felfedezte titokzatos sugarakkal. A tudós ezekkel a sugarakkal bármilyen tárgyat vagy anyagot, sőt embereket is láthatatlanná tud tenni. A tudós nemrégiben két nőt tett láthatatlanná különleges gépezetével. A nők a sugarak hatására fokozatosan eltűntek a nézők szeme elől és végül teljesen láthatatlanná váltak. Amikor már egyáltalán nem lehetett látni őket, a tudós hoeszas beszélgetést folytatott velük. A csodálatos jelenet nézőinek felejtethetetlen élménye maradt, amikor az egyik sarokból, ahol semmit sem lehetett látni, tisztán csengő hang szólalt meg. Miután a hölgyek és a tudós ki-beszélgették magukat, újból megindították a gépezetet és a láthatatlanná tett nők lassanként újból láthatóvá váltak.

* Serdülő fiúknak és leányoknak adjunk hetenként legalább egyszer reggel, felkelsékor egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Az orvosok ajánlják.

Santander vízvezetéki gyűjtő területe a nemzetiek kezébe került

Összeomlott a vörösek védekező harcvonala. — Santanderben a lakosság tüntetve a város átadását követeli

Reinosából jelentik: A Santander felé keletre, délről és nyugatról előnyomuló nemzeti csapatok minden irányban átlag csak 15 kilométernyi távra állanak Santandertől. A Ramalesnél és Torrelaveganál még védekezni akaró vörös arcvonal teljesen összeomlott. A nemzetiek több, mint tízezer foglyot ejtettek az utóbbi két nap harciban, míg az egész hadművelet alatt 25 ezer vörös hadseregheli ember esett foglyul.

A nemzetiek előhaladása elvágta az Asturia felé vezető menedékutat, s a nemzetiek immár Santander vízvezetékének a gyűjtő területét is elfoglalták. Santanderben az asturiai „dinamitárdók” munkába léptek, s a középületeket rendre felrobbantják és az egész várost rommá akarják tenni a nemzetiek bevonulása előtt. A lakosság tulnyomó része tüntet és a város békés átadását követeli.

Párizsból jelentik: A spanyolországi harcokról érkezett jelentés szerint a nemzeti csapatok ugyszólván kardcsapás nélkül foglalták el Torre-la-Vegát. Bilbao és La Coruna között az utat a nemzetiek erős ostrom alatt tartják, úgy hogy a köztársaságiak Santanderből már csak az északi utvonalon menekülhetnek el. A nemzetiek Torre-la-Vega elfoglalása után tovább folytatták az előnyomulást Santander felé.

Fogy tökéletes és gazdaságos OLAJOZÁST érjen el, használjon LUBOILT.

Váltsa minden 1200 km. után.

Az olaj hivatása rendkívül nehéz. Meg kell akadályoznia, hogy a fémrészek egymás között surlódjanak, bármilyen hőmérséklet és sebesség mellett.

A Luboil, az Unirea társaság híres gyártmánya, a kiváló olaj minden szükséges tulajdonságával bír. A fémalkatrészeknek a legtökéletesebb védelmet nyújtja minimális szénlerakódás mellett.

EGYFORMA MINŐSÉGÉT GARANTÁLJUK.

De a legjobb olajat is cserélni kell meghatározott időközökben. Cserélje a Luboil olajat minden 1200 km után és autóját megóvja a javítószektől.

A Luboil olaj egyformasága nem szorítkozik csakis a tartány rajzára. Ugyanazt az olajat fogja találni a Bucuresiben vásárolt tartányban, mint minden más tartányban, amelyet az országban mindenütt található Unirea töltőállomásoknál vagy szaküzletekben vásárol.

EZ A JEL mutatja, hogy Unirea töltőállomás közelében van. A Luboil-on és az Ethyl-Unirea-kében zinen kívül megta' minden anyagot amely autója láplálására szükséges. Ugyancsak rendelkezésre áll gyors és lelkiismeretes szolgálat is.

Külföldi államférfiak és hadvezérek találkozója Bucuresstiben

A sinai kisantant-értekezlet részletes munkarendje
A kormány csak az értekezlet után foglalkozik politikai kérdésekkel

Bucuressti. Saját tud. A hétfőn megkezdődő sinai kisantant értekezlet részletes munkarendjét — mint megírtuk — Victor Antonescu külügyminiszter bemutatta Tatarescu miniszterelnöknek.

A részletes munkarend a következő:
Augusztus 30-án, hétfőn reggel érkezik Sinaiába Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök és Krofta cseh külügyminiszter. Délután már megkezdődnek a tanácskozások, amelyek valószínűleg kedden reggelig tartanak. A tanácskozáson román részről Victor Antonescu külügyminiszter vesz részt.

Augusztus 31-én, kedden délután hivatalos nyilatkozatot adnak ki a sajtó számára a tárgyalásokról, míg este ünnepélyes fogadás lesz.
Stojadinovic miniszterelnök és Krofta külügyminiszter a fogadást lezajlása után távoznak az országból.

Bucuressti. Saját tud. Az egyik fővárosi lap párizsi értesülés alapján azt a hírt közli, mely szerint Rydz Smigly marsall, Lengyelország katonai főparancsnoka szeptemberben Romániába érkezik. Különösen lengyel politikai körökben tulajdonítanak nagy fontosságot a látogatásnak, mert, hír szerint, a lengyel vezérpolitikus itt ad találkozót Gamelin francia tábornoknak.

Rydz-Smigly a lengyel-francia barátság megteremtője és beavatott körök úgy tudják,

hogy a romániai találkozón fontos politikai és katonai kérdések kerülnek szóba.

Mihalache és Maniu találkozásától várják a nemzeti-parasztpárt kebelében felmerült ellentétek tisztázását

Bucuressti. Saját tud. A Viitorul, a kormány hivatalosa feltűnéskeltő cikket írt a Nemzeti Parasztpártról. A lap leszögezi, hogy Mihalachénak dönteni kell és egyben tisztázni a Maniu-kérdésben tanúsított magatartását. Mihalachénak nem szabad strucc-politikát folytatni. Mint pártvezérnek kötelessége véleményt mondani Maniu és transilvániai barátainak celszövegyeiről. Mi a véleménye Costachescu, Potarca és Calinescu-akcióról? Mi a véleménye arról, ahogy Lupu dr alkalmazkodik a pártprogramhoz?

Politikai körökben úgy vélik, hogy ezt a cikket Bratianu Dinu sugalmazta, aki szeretné a Nemzeti Parasztpárt kormányutódlását biztosítani.

Bucuressti. Saját tud. Mihalache tegnap Sinaiába utazott. A lapok értesülése szerint a Nemzeti Parasztpárt vezére a közeli napokban Transilvaniába érkezik és meglátogatja a Sotavan tartózkodó Maniu Gyulát s bizalmas tárgyalásokon véglegesen tisztázn fogják a párt kebelében felmerült ellentéteket. Remélik, hogy

Bucuressti. Saját tud. Victor Antonescu külügyminiszter szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta Louis Marin neves francia politikust, a francia jobboldali pártok nemzeti szövetségének elnökét. A francia politikai tisztelőre villásreggelit adtak a Cina-étteremben.

Bucuressti. Saját tud. A lapok még mindig a Tatarescu—Hodza közötti tárgyalásokkal foglalkoznak és a közeli napokra várják a minisztertanács összehívását. Hivatalos közleményt a lefolyt tanácskozásról azért nem adtak ki, mert a megbeszélések nem voltak hivatalos jellegűek.

Az Adeverul szerint a kormányt egyelőre politikai kérdések nem foglalkoztatják, ezeknek tárgyalására a sinai kisantant értekezlet után kerül sor. Egyelőre csak gazdasági ügyek vannak szönyegen.

a megbeszélések meghozzák a kívánt eredményt és elhárul az utolsó akadály is a Nemzeti Parasztpárt kormányrajutásának útjából.

Wilkins átrepült az Északi-sarkon, de nem találta az eltűnt orosz repülőket

Newyorkból jelentik: Wilkins, az ismert-nevű sarkkutató néhány nappal ezelőtt Alaszkába érkezett és repülőgépen a néhány nappal ezelőtt eltűnt orosz repülő felkutatására indult. A sarkkutató repülőjének rádióüzenete kedden azt a jelentést adta le, hogy géppel átrepültek az Északi Sark felett, azonban nyomára sem bukkantak az eltűnt orosz repülőknél.

Ahol a világ leggazdagabb uralkodói: a maharadzsa élnek

Érdekes beszélgetés Alice Schalek-vel, — aki tizenhárom maharadzsa vendége volt

Bécsből jelentik: Külföldön mindenütt jól ismerik a bécsi származású Alice Schalek nevet, aki érdekes utazásairól készült saját felvételeivel idáig kerek száz előadást tartott — minden egyes esetben táblás házak előtt — a legkülönbözőbb országokban. Alice Schalek most érdekes nyilatkozatot tett indiai utazásairól:

— Mint író nő kezdtem meg pályafutásomat és impressziógyűjtés kedvéért indultam első utazásomra. Tizenhárom maharadzsa vendégszeretettel élveztem már életem folyamán...

— Azért mondom így, mert általában az európaiak maharadzsaiknak nevezik az indiai uralkodókat. Pedig nem mindegyiknek ez a pontos címe. Magasabb rangban van például az Udaipuri maharana és a Hyderabad-i nizam. A mohamedán fejedelmek nawab-ok, feleségeik begum-ok, a hindu fejedelmek viszont maharani-k. Radzsáknál kisebb előkelőségek a zamindárok, thakurok, jagindárok. Hiszen nem kevesebb, mint

ötszázhatvan uralkodó főura van Indiának, akik tulajdonképpen valamennyien, közvetlen alárendeltjei az angol birodalom képviselőjének: az alkirálynak.

— Érdekes, hogy bármennyire is „felvilágosultak”-nak tartják magukat az indiai uralkodók, a demokráciát csak hírből ismerik. A fény és pompa iránti hallatlan ragaszkodásukat viszont csorbítatlanul megőrizték. Nem jöhet oda olyan vérmes várakozással idegen, hogy ámulatba ne essék a látottaktól. Ezeregyéjszakai paloták, ékszerek, felvonulások túlszárnyalják szegényes európai fantáziáját. Az egy hónapig tartó „nagy szezon” Delhiben. Fozadás az alkirálynál:

mintha egy óriási, élő, mozgó kincseskamrában járna az ember.

Hatalmas szál vörösruhás, alabárdos gárdisták sorfala között vonul be az alkirályi pár: az alkirályon kékbársony királyi palást, feleségének, lady Irvinnek többméteres uszályát négy csöpp indiai hercegecske viszi. Európai fogalmak szerint rendkívüli ünnepélyesek, mégis teljesen elhalványulnak a trónus előtt félkörben elhelyezkedő indus fejedelmek csoportja mellett.

Legdiszesebb a patialai maharadzsa. Nem állom meg hozzá lépek: „milyen pompásan néz ki fenség”. Galléjától derekáig gyöngy és briliáns füzérek borítják; minden füzér közepén egy-egy galambtojás nagyságú drágakő. Csodálatos briliáns rendjelei és diadémokkal, gyémántesattokkal teletűzdelt turbánja mindent túlogyognak. Utána „érték” tekintetében mindjárt a kapurtalai maharadzsa következik. Rajta kevesebb a drágakő, viszont turbánján hét darab tenyérnagyságú smaragd káprázik. Datia maharadzsa-jának kabátujja telistele varrva briliánsokkal, a testes bikaneri maharadzsa — aki különben India leghíresebb tigrisvadásza — hajszál egyforma 2 leies nagyságú rózsaszín gyöngyökből álló láncot visel nyakán...

— És milyenek a maharadzsaik, mint házigazdák? — kérdelem tovább Alice Schaleket.

— Voltam már Kashmir, Jodhpur, Palampur, Baroda, Udaipur, Patiala, Mysore, Bikaner, Kapurthala, Jaipur urainak vendége, nem is tudnám hirtelenében megmondani, hol volt jobb dolgom. Talán arról beszélék, amikor legelőször pillantottam be egy ilyen fejedelmi udvar életébe... Gwallior állomásán négy udvari szolgálta veszi át podgyászomat és rakatja föl kulikkal egy külön erre a célra szánt teherautóra. En magam autón robogok az orientális stílusban épült „vendégpalota” felé, amely

a főpalota versaillesi mintára tervezett parkjában áll.

A maharadzsa palotájának két helyiségét emlitem csak hamarjában: a földszint ebédlőtermét, ahol egyetlen asztalnál háromszáz foglalkoztatott helyet és az első emelet harminc méter hosszú és tizenhét méter széles dísztermét, amelynek padozatát

a világ legnagyobb és legremekesebb szőnyege

borítja teljesen be. A legszebb indiai szőnyeget tudniillik a gwalliori fegyház fegyencei készíti! Sajnos, a gwalliori maharankhoz nem kaptam bebocsátást. Ők szigorú elzártágban élnek és senkinek még csak beszélni sem szabad róluk.

Annyit megtudtam, hogy az özvegyek között állandó a viszály, a senior maharani kora

„Uram, kövessen!”

A londoni nagy árúházak ügyes detektívnökkel védekeznek a tolvajok ellen

„Ösztönszerűen érzem, hogy ez a tolvaj” — mondja a detektívek „királynője”

Londonból jelentik: A londoni nagy árúházak női detektíveket alkalmaznak, hogy figyeljék és lettenérjék az árúházakban operáló tolvajokat. Érdekes, hogyan történik ez az ellenőrzés. Egy angol lap tudósítója érdekes rövid cikkben írta ezt meg:

Óriási tolongás a nagy londoni árúházban. Húsz lift nem elegendő, hogy a vevőket az egyes osztályokba szállítsa.

— Egy pár selyeminget akarok a menyasszonyom számára. — mondja egy csinos fiatalember az egyik elárúsító lánynak. Kemény öklével előre tülekedte magát az óriási asztalhoz, melyen női fehérneműek hegyei tornyosodnak: halványrózsaszínűek, égszínűek, violaszínűek stb.

— Szolgálja ki csak előbb a hölgyet itt, —

XI. PIUS PAPA koronázása ezidőt evfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódát a leghatalmasabb koncepciójú papák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások kaprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatát övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legtisztább nemes emberi mivoltában. Ime néhány fejezet a könyvnek: Diadaloszlop és a pápa' szék. A lombard városok és a Vatikán trónjalg. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A pápa' fejedelme.

Hogy töltsd a Pápa egy napját, stb., stb.

A könyv ára 264 lel és portó.

Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

miatt követel elsőbbséget, a junior pedig azért, mivel hogy ő a trónörökös anyja.

Megvan a villanyvilágításunk, autónk, telefonunk, de asszonyaink éppen úgy élnek, mint századokkal ezelőtt. — magyarázza később egy másik maharadzsa házigazdám.

„Rettenetes élet”. — tör ki belőlem.

Fanatikus és sötét válasz:

— Sereg szolgánép felett uralkodnak és az egész országban kémekeket tartanak. A „zenana” rácsai közül kilesnek, míg őket senki nem láthatja. Mindent tudnak mindenkiről, míg róluk senki semmit. Képzeltető ennél kellemesebb dolog? És minél jobban elzárkóznak a világtól asszonyaink, annál nagyobb befolyással vannak reánk. Ugynevezett „felvilágosításuk”, „megváltásuk” — kegyvesztettségükkel lenne egyenlő.

Vannak egynejtű maharadzsaik is, mint például a jodhpuri, aki asszonyok helyett autót gyűjt. Kétszáz autója van személyes használatra és reggeltől estig soffördresszben jár.

— Sokat tudnék még mesélni legszebb élményemről, indiai utazásaimról, — mosolyog a világhírű Alice Schalek. — Még csak annyit, hogy két kívánságom van. Az emberiségnek több egymásiránt való ismeretet, megértést kívánok. — mert utazásaim alatt láttam csak igazán, hogy idegen népeknek húsz vagy kétszáz éves, vagy egyáltalán semmi fogalmuk nincs egymásról — magamnak pedig annyi munkát, hogy sohase legyen szabad időm!

udvariaskodik a fiatalember, — addig én kiválasztom, ami nekem kell...

Az elárúsító lányokat jóformán nem is látni, csak kezeket, köztük a fiatalember két erős kezét is, melyek a női cikkek e tömegében turkálnak. A fiatalember gyorsan összemarkol egy féltucatnyi legfinomabb mousse-linget — s már el is tűnt. Csak az előre hajlott női kalapok hullámzását látni, a küzdelem a szépségért folyik tovább...

„Kérem uram, kövessen!”

— Kérem, uram, kövessen!...

Egy gyengéd, fiatal szőke lány szólította fel a fiatalembert. Tetteti a csodálkozást, de méltatlankodása hiábavaló. A fiatal lány kérihetetlenül mutat kabátjára, mely kidomborodik az alája rejtett ingektől.

S a fiatalember most már kísérletet se tesz az ellenkezésre. Az első szempillantásra tudja, hogy ez „ő”. O'Rourke Barbara, a londoni árúházak detektívnökének királynője. Nem tanácsos szembeszállni vele: úgy bokszol, mint egy bajnok s még sohasem engedte el áldozatát.

Negyed órával később újra felmerül a szőke fűrtös fejecske az árúkkal megrakott asztalok közt. Két figyelő világoskék szem pillant végig a buzgón dolgozó elárúsítóknak: a törvény szeme őrökdi.

Felhasználjuk az alkalmat, hogy beszéljünk a londoni árúházak női Sherlock Holmesével.

— Honnan ismerem fel áldozataimat?

O'Rourke Barbara nevet a kérdésen:

— Ösztönszerűen érzem, hogy ez tolvaj! És még sohasem tévedtem. Régebben, mikor még elárúsító lány voltam, tanulmányoztam a vevők arcát s megtanultam, hogy a legkisebb detailról megismerjem „vevővel” van-e dolgom vagy „tolvajjal”. S ma az árúház minden látogatójáról csalhatatlanul megmondom, hogy az árúkat, melyeket hazavisz, megfizette-e vagy lopta.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldalon: Egész évre 200, fél évre 100
negyed évre 210, egy hónapra 20 lej.

Magyarországon: Egész évre 20 P, fél évre 10 P, negyed évre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Írásokat sem ördünk meg és sem adunk vissza.
Cikkis választású magánlevelekre választunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még több felé eső, később melegedés, a völgyekben hajnali köd várható.

MEGHALT KICSID GÉZA PLEBÁNOS,
A MÉHÉSZET APOSTOLA. Clujról jelentik: Idős Kicsid Géza, kajántói plébános, a cluj-i róm. kath. esperesi kerület jegyzője, az Ardeali Méhész Egyesület elnöke, 53 éves korában meghalt. A nagy és lelkiismeretes munkásságát kifejtett lelkipásztor tifuszban betegedett meg és hosszas szenvedés után fejezte be életét. Temetése folyó hó 25-én délelőtt fél 12 órakor volt a kajántói temetőben. Az elnök valószínűleg apostola volt a méhészkedésnek, kajántói paróchiáján olyan mintaméhészetet rendezett be, amelynek országárszűnkben alig volt párja. Kivette részét a magyarság minden kulturális és gazdasági működésében és éppen ezért váratlanul bekövetkezett halála mindenütt nagy részvétet keltett.

75 SZÁZALÉKOS UTAZÁSI KEDVEZMÉNY A BALKÁN VERSENYEKRE. Bucarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága 75 százalékos utazási kedvezményt adott az atlétikai és labdarugó Balkán-olimpiára utazó községek részére.

Községi tanácsválasztások Ciuc megyében. Mercurea-Ciuc, Saját tud. A vármegyei hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy dr. Oľetea Valér megyefőnök Lazarești, Tușnad, Vrabia és Santimbru községekben elrendelte a községi tanácsválasztást. Ugyancsak új tanács választását rendelte el Dănești, Mișentea és Siculeni községekben is. A választások szeptember 22-28-a között lesznek. Ezeknek a községeknek választott tanácsait legtöbb esetben azért osztották fel, mert nem voltak hajlandók a község terhére több száz ezres állami iskolát építeni és évekre adósságot csinálni, vagy pedig községi tulajdon nem voltak hajlandók rendelkezíteni; ez utóbbi eset miatt történt Lăzărești, Cozmeni, Vrabia és Tușnad községek tanácsai feloszlatása is, mert nem voltak hajlandók a tulajdonjogukat képező Tușnad-fürdőn bizonyos területeket átengedni. Itt említjük meg azt is, hogy végre a Magyar Párt számtalan közbenjárására Gheorgheni tizenkétezer lakosú városában is október 25-ére kitűzték a városi tanács választását is, így remélni lehet, hogy az évek óta időközönként birtokszéllel működő város igazsága saját ügyeibe beleszólhat.

SZEPTEMBERBEN KERÜLNEK FORGALOMBA AZ ÚJ ÖTVEN LEIESEK. Bucarestből jelentik: Az országos pénzverde 50 leies nikkelpénz készítésére rendezkedett be. Az új 50 leiesek szeptemberben kerülnek forgalomba.

HAZAJÖTTEK A NYELVTANFOLYAMOS FELEKEZETI TANITÓK. Mercurea-Ciuc, Saját tud. Ciuc megye 118 felekezeti tanító- és tanítónője közül negyvenötöt rendeltek tanfolyamra. Az idei nyelvtanfolyam Seliste községben folyt le a felekezeti tanítók részére és július 15-től augusztus 20-ig tartott. Most jöttek haza tanítóink a tanfolyamról és amint értesülünk, meglepő szép eredményt mutattak fel nyelvhaladás tekintetében. annyira, hogy talán jövőre nem szükséges újabb tanfolyamot hallgatniuk.

Zürichi zárlat. Párizs 16.34 háromnyolcad, London 21.70 háromnegyed, Newyork 435 háromnyolcad, Brüsszel 73.32, Milánó 22.92 fél, Amsterdam 240.27 fél, Berlin 175.07 fél, Bécs — schilling 80.90, Prága 15.18 fél, Varso 82.30, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Alaptalanul vádoltak egy egész községi előjáróságot. Mercurea-Ciuc, Saját tud. Siculeni község teljes előjárósága állott vádlottként kedden a törvényszék előtt államvagyon rongálás vádjával. Schmidt András jegyző. Olti Adám k. bíró. Ambrus Endre áll. ig. tanító és társai ellen az volt a vád, hogy amint 1935 július 19-én jöttek haza Felciucról szekérral, a raculi vasúti átjáró sorompóját veszélyeztették. Botezin Ioan vasúti őr nem tudott bizonyítékokat szolgáltatni; feljelentéséhez ezért a vádlottakat a törvényszék felmentette.

UJABB HUSZONKÉT TROCKIJISTÁT VÉGEZTEK KI. Moszkvából jelentik: Az egyik leningrádi lap jelenti, hogy a leningrádi kerületben augusztus 22-én az ellenforradalmi trockista csoportnak újabb huszonkét tagját ítélték halálra. Az ítéletet azonnal végre is hajtották. A kivégzetteket tömegmérgezésekkel, robbantások kíséretével, stb. vádolták.

EGYHÁZMEGYEI ZARÁNDOKUT RADNÁRA. Az oradeai és satumarei egyházmegye katolikus hívei szeptember hó 19-én, Fiedler István megyéspüspök vezetésével egyházmegyei zarándoklatot rendeznek különvonatokon Mária-Radnára. Minden egyházközségből százával jelentkeznek a Mária-tiszteelő katolikusok, hogy a Boldogságos Szűz Máriának tartozó hálójukat és kegyeletüket lerójják. Már is több ezer ember jelentette a zarándoklaton való részvételét. A különvonat menetdíja Radnára és vissza a következő: Satumare 160 lei, Ghilvaci 150, Carei 140, Valea lui Mihai 130, Săcueni 120, Oradea 100, Cefa 90, Salonta 80 lei. Jelentkezni lehet a plébániá-hivatalokban és a templomok sekrestyéjében. Satumare-ról szeptember 18-án indul a különvonat, míg Oradeáról 19-én a kora hajnali órákban. Ugy az oradeai, mint a satumarei különvonat még 19-én éjjel visszakerkezik indulási helyére, hogy a rákövetkező hétfőn mindenki munkába állhasson. Tekintettel az utazás rendkívüli kedvezményeire, vegyenek részt minél többen az első egyházmegyei zarándoklaton! Jelentkezési határidő szeptember hó 1.

Budapestre érkezett Zafrullah khán, Brit-India kereskedelmi minisztere. Budapestről jelentik: A párizsi expressz a magyar achmedista mozil közösség meghívására, titkárával együtt — rangjeitve, — többnapos tartózkodásra Budapestre érkezett Sir Mohammad Choudri Zafrullah khán, Brit-India központi kormányának kereskedelmi és közlekedésügyi minisztere. Fogadására a pályaudvaron megjelentek Mohammed Ibrahim Naszir vezetésével a magyar achmedisták is, akiknek nevében Musztafa Orbán, a miniszter vendéglátó házigazdája indiai szokás szerint szegfűkoszorút akasztott a nyakába.

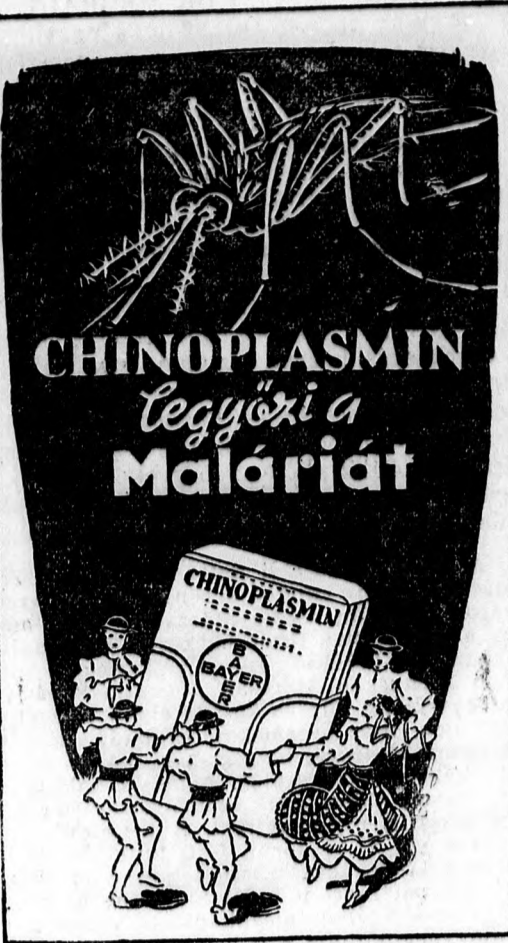
* **Női betegségek gyógyításánál a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmaznak,** mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Az orvosok ajánlják.

KÉNYSZERLESZÁLLÁST VÉGZETT CLUJ ÉS BUCURESTI KÖZÖTT EGY REPÜLŐGÉP. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt Baneasáról felszállt a Jonel Ghica-verseny egyik résztvevőjeként a Stefanescu és Bocean főhadnagyk által vezetett repülőgép. 11.50 órakor Cernautiba érkezett a gép, amely onnan Cluj felé vette útját. Az esti órákig a gép még nem érkezett meg Bucarestbe, úgyhogy valószínűleg kényszerleszállást végzett.

Veszettkutya hatolt be egy kórházba

Huszonnégy embert, betegeket, orvosokat mart meg
Bucuresti mentőautók szállították az áldozatokat a Pasteurbe

Botosaniból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt a Botosani megyei Stefanesti kórházban. Egy veszettkutya behatolt a Stefanesti kórházba és 24 beteget, köztük az ápolókat és orvosokat is észszerűen. A veszettkutya garázdálkodását csak későn tudták megakadályozni és

Nagy gyermekelőadás Mercurea-Ciuc. Saját tud. A Katolikus Nőszövetség rendezésében a Vigadó színháztermében augusztus 26-án, este 8 órai kezdettel, 27, 31 és szeptember 3-án délután hat órakor színrekerül Ferenczy László Marcella-Verecs István háromfelvonásos gyermek-mesé-operettje mintegy 160 gyermekszereplővel. A rendezés nehéz és fárasztó munkáját dr. Nagy Béni-né és lelkes munkatársai látják el. Az előadás keretében fellép Lucas Becu, a cluj-i Opera és Magyar Színház közismert gyermektáncosnője is. Az előadást zongorán kíséri György Baba.

ÖNKÉNT JELENTKEZETT EGY KOMMUNISTA VEZÉR AZ ORADEAI RENDŐRSÉG. Oradea, Saját tud. Az egész városban feltűnést keltett az az esemény, hogy Szenkovics Sándor, a sorozatos kommunista perekben szereplő munkásvezér, akit hetedik éve köröz az ország politikai rendőrsége, kedden Oradeára érkezett és egy ismert nevű ügyvéd telefonon közölte, hogy jelentkezni akar a hatóságoknál. Szenkovics Sándor szerdán reggel valóban megjelent a rendőrség politikai osztályának vezetője, Radovici sziguranca-főnök előtt, aki nyomban megkezdte a volt munkásvezér kihallgatását. Szenkovics Sándor állítólag Berlinben és Moszkvában élt 7 évig s most a társadalom rendes, dolgozó tagja akar lenni.

ROTH HUGÓ DR. BALESETE. Clujról jelentik: Roth Hugó dr. az ismert kiváló kriminalista naponta elsétált a Feleki-tetőre vezető úton. Tegnap este a városba visszatérőben szerétes fegyverből eredő lövés érte s eszméletlenül találták az arra járók. Beszállították a kórházba, ahol Róth Marcell dr. sebészfőorvos műtétet hajtott végre rajta. Valószínű, hogy madarakra lövődözött valaki s véletlenül találta el a kitűnő ügyvédet.

mire ártalmatlanná tették, a kórház betegeinek a fele kutyaharapástól vértett. A kórház igazgatósága azonnal telefonált Bucarestbe, ahonnan mentőautókat küldtek ki Stefanestibe, hogy a veszettkutya áldozatait szállítsák a Pasteur-intézetbe.

ROHRER LÁSZLÓ DR MEGHALT. Bécsből jelentik: Rohrer László dr. a nagyhírű bécsi egyetemi tanár, kedd este az urológiai klinikán 63 éves korában meghalt. Halálát urémia okozta.

Templomszentelés. Carei. Saját tud. Dr. Frențiu Valér oradeai görög katolikus püspök papi kísérettel Carein át Tream községbe utazott, ahol az új görög katolikus templomot szentelte fel. Az ünnepségre Careiből is sokan utaztak át.

REPÜLŐGÉPEK KATASZTRÓFÁLIS ZUHANÁSA. San-Diegóból jelentik: Éjszakai gyakorlatozás közben lezuhant egy vizirepülőgép. Nyolc utasa közül hat meghalt, kettő súlyosan megsebesült. — **Buenos-Airesből jelentik:** Egy Chiléből indult postaszállító repülőgép Cordobától délre a hegyek között kődbe került. A gép lezuhant és kigyulladt. Vezetője, műszerésze és rádióosztályosja szörnyethaltak.

A Somes áldozatai Salaj megyében. Zalaú. Saját tud. Mint minden évben, a Somes ezen a nyáron is sűrűn szedte áldozatait Salaj megyében, a vigyázatlan fürdőzők közül. Az elmúlt napokban két halálos szerencsétlenség is történt Jibou környékén. Muresan Augustin 12 éves hu-seai gyermeket fürdés közben elkapta az ár s az uszni nem tudó gyermek megfulladt. Holttestét Napra-dea községnél halászták ki a keresésére indult, kétségbeesett szülők. A másik halállal végződő fürdés áldozatának személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. A mezei munkások ugyanis egy 30 év körüli férfi hullájára találtak Turbuta község határában, a Somes partján. A víz által partravetett hulla már több napos. Személyazonosságának megállapítása végett a vizsgálatot megindította a csendőrség.

* **Mint 13 éves tanuló** borzasztó sokat szenvedtem f. meghülésben. Meglepető gyorsan segített a Togat. Sikeresen gyógyította édsanyam rheumatikus fájdalmait is. A Togat tabletta nálunk nélkülözhetetlenné vált.

Betörések. Carei. Saját tud. Ismeretlen betörők garázdálkodnak a megyében. Herman Feren camini-i gazdálkodó lakásáról 16 ezer leit, Schrepler György foeni-i kereskedőtől 8 ezer leit értékű ruhaneműt, Goldberger Áron sanislai lakostól 2000 leit loptak. Careiben a háromfiudvarokból loptak el sok aprómarhát.

A lejtős pálya vasuti karambolj idézett elő. Timisoara. Saját tud. A Timisoara és Orsova között levő Toplet állomáson összeütközött két tehervonat. Az egyik vonat Timisoara felől jött és bár a vonatvezető látta, hogy a semafor a topleti állomáson tilosra van állítva, a lejtős pályán nem tudta megállítani a vonatot és beleszaladt a másik vonatba. Az összeütközés következtében hat vagon pozdorjává tört és a pályatest súlyosan megrongálódott. Emberéletben szerencsére nem esett kár. A személyzet közül csak néhányan sebesültek meg könnyebben. A forgalom még kedden délben is szünetelt. A szerencsétlenségről egyelőre még nem lehetett részleteket megtudni, mert a táviró- és telefonhuzalok is megrongálódottak.

Az oradeai Építőiparosok Szövetsége felkéri a azobafestő és mázó szindikátus tagjait, hogy f. hó 26-án, csütörtök délután 6 órára a Munkakamara földszinti nagytermében megtartandó taggyűlésen a tárgy fontossága miatt okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

Első kép Santander ostromáról.

Ez a kép a spanyol nemzeti hadsereg tartalékcsapatának egyik megfigyelő állásáról készült.

GRÓF HALLER LÁSZLÓ: A MAGYAR SZÍNHÁZ TAGJA. Budapestről jelentik: A Magyar Színház leszerződte a fiatal gróf Haller Lászlót, aki nemrég végezte el a színházakadémiát.

Beiktatták Salaj megye tanácsát. Zalaú. Saját tud. Mint ismeretes, a nemrég megtartott salajmegyei tanácsválasztáson első helyen a Nemzeti Parasztpárt, második helyen pedig a Magyar Párt győzött. A tanácsba így 18 többségi és 12 kisebbségi tag jutott be, kellemetlen meglepetés érte azonban a magyarságot, amikor az elmúlt napokban, a tanács beiktatásakor egyetlen magyar tanácsos sem jutott be a tisztikarba. A magyar tagok, számáruyuknak megfelelően egy alelnöki tisztséget és két választmányi tagságot szerettek volna elérni, kivánságuk azonban, a máskülönbön állandóan demokráta politikát hangoztató Nemzeti Parasztpártiák merev magatartása miatt nem teljesülhetett. A magyar tanácsosok így csak a különböző albizottságokba jutottak be, éspedig: a közigazgatási bizottságba gróf Bély Kálmán és báró Jósika János, a közmunkaügyi bizottságba Brandt József és dr. Gazda Endre, a gazdasági bizottságba dr. Tóth Zoltán és Bodó Ferenc, a vallás- és tanügyi bizottságba dr. Kaizler György, Köblös Endre és Kéthely István, az egészségügyi és társadalomvédő bizottságba pedig dr. Bölöny Zoltán, dr. Blomberg Frigyes és Lipcsey Gyula, dr. Bölöny Zoltán, mint az egészségügyi bizottság elnöke, a megyei választmányba is bejutott, amelynek többi tagjai dr. Buziia Justin, Pop Anton, Trufas Liviu és Osan Valér. A megyei tanács elnökei Cupcea Péter simleu-silvaniei görög katolikus vikáriust választották meg.

TILOS VIZEKRE FUTOTT A MONACOI HERCEGGEL EGY ANGOL MAGÁN-JACHT. Athénből jelentik: Kedden este egy angol magánjacht, melynek fedélzetén volt a monacói herceg is, az Aegina és Salamis szigetek között elterülő elzárt vizekre került. A parti őrök riasztó lövéseket adtak le, mire a jacht megfordult és befutott a palermói kikötőbe. A kikötőparancsnokságon a jacht kapitánya kijelentette, hogy tévedésből került a tilos vizekre. A monacói herceg is sajnálatát fejezte ki az eset fölött és ezzel az ügy elintézését nyert.

Hónapok óta országosan körözték a most elfogott apai rablókat. Satu-Mare. Saját tud. Megírtuk, hogy Apa satumaremegyei községben Jeremiás Jenő kereskedőt, üzletében rablók támadtak meg és kétszer reálítotték. Jeremiás baltával védkezett és az egyik rablót a fején súlyosan megsebesítette ugyan, de a támadók elmenekültek. A bajamarói rendőrség a személyvonaton utazó rablókat Markocsán Andrást és Verec Gizella személyében letartóztatta, harmadik társuk: Szabó Gyula elmenekült. Kiderült, hogy az elfogott ferfit Jakab Sándornak hívják, országosan körözött betörő és vonatrabló, akit úgy az aradi, mint a satumarei ügyészség hónapok óta keres. A vádtanács mindkettőjük ellen elrendelte a háromnapos vizsgálati fogságot. Szabó Gyulát körözik.

Negyedszer törtek be egy templomba. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A Targoviste melletti Balateasca községben ismeretlen tettesek ki-ozsztották a görögkeleti templomot. Ertek kegyzsereket és egyházi ruhákat raboltak el. Az utóbbi időben ebben a templomban ez már a negyedik betörés.

* **A szívburok, a szívbillentyűk és a szívizomok megbetegedéseinek kezelésénél** a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz fontos segédeszköz, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigítja és azt igen könnyen levezeti. Az orvosok ajánlják.

999 SIRT ÁSTAK, AZ EZREDIKBE ÖT TEMETTEK. Marburgból jelentik: Heiligengeist községben meghalt a sírásó, Stocklas József. Halála napjáig összesen 999 sirt ástott és az ezredik volt az, amelybe öt fektették bele.

A BOB HERCEG SZERZŐJE ARAD-MEGYÉBEN NYARAL. Aradról jelentik: Érdekes vendége van az egyik aradmegyei községnek: egy aradmegyei magyar uricsalád látja vendégül közeli rokonát, Martos Ferenc dr európai híru operett-librettistát, a „Bob herceg”, „Mágnás Miska”, „Gül Baba” és más operettek európai híru szerzőjét, aki évről-évre néhány hétre lerándul Aradmegyébe, hogy szabad idejét rokonságnál töltsse. Martos, aki a hatvanas éveket tapossa, már leányával, Kelemen Lajosnéval és annak két gyermekével a legkedvesebb nyári tartózkodóhelyének mondja az aradmegyei község kuriáját.

Négy embert megölt a romlott juhsajt. Nyiregyházáról jelentik: A közelben levő Rapol községben Ádám Sándor napszámos házában vendégeskedés volt. Ez alkalommal juhsajtot fogyasztottak a vendégek. Nemsokkal a vacsora után többen rosszul lettek. Ádám Sándor és felesége, Ötvös Józsefné 24 éves asszony és Farkas Ágnes 3 éves kisleány, mire az orvos megérkezett, már meghaltak. A tömeges halálesetet valószínűleg a romlott juhsajt okozta, aminek még négy súlyos beteg áldozata is van. A vizsgálat megindult.

ISKOLÁINK

A ZALAI REFORMÁTUS WESSELÉNYI-KOLLÉGIUMBAN a beiratások augusztus 25-én megkezdődtek, a javítóvizsgák szeptember 14-ig, az I. osztályra szóló felvételi vizsgák szeptember 2-án lesznek, a tanítás szeptember 9-én reggel kezdődik.

A timisoarai piarista liceum II—VIII. osztályaiba a beiratások augusztus 25—31-ig lesznek. A javítóvizsga szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődik. Az I. oszt. felvételi vizsga szeptember 2-án reggel 8 órakor lesz. A felvételi vizsgához a következő okmányok szükségesek: a) elemi iskolai bizonyítvány, b) születési anyakönyvi kivonat (közégházától), c) keresztlevél (plébániahivattaltól), d) újraoltási bizonyítvány, e) állampolgársági bizonyítvány. Az I. osztályba a beírás szeptember 2—3 lesz. Az V. oszt. felvételi vizsgára szeptember 2—4-ig lehet jelentkezni. Az őszi érettségi vizsgára a régieknek augusztus 31-ig, az újaknak pedig a javítóvizsga után azonnal kell jelentkezni. Szeptember 8-án reggel 9 órakor Veni Sancte, utána az 1937—38. tanév megnyitása. Szeptember 9-én reggel 8 órakor kezdődnek az előadások. A liceummal kapcsolatos internátusba az internátus vezetősége jelentkezést még fel fogad. Az ellátási díj évi 15.000 leit, amely fizethető negyed és havi részletekben. Az előjáróság lelkiismeretesen gondoskodik egészséges ellátásról és szigoruan ellenőrzi a tanulók tanulmányi előmenetelét. Bővebb felvilágosításért az érdeklődők forduljanak a timisoarai Piarista Liceum igazgatóságához. Direcțiunea Liceului Piarist din Timișoara.

* **A Fischer Zeneiskola** ezután hozza a t. szülők tudomására, hogy az 1937—38-ik tanévre a beiratások augusztus 25-étől kezdődőleg eszközöltetnek, délelőlt 10—1-ig és délután 4—6-ig. A tanítás szeptember 1-én, szerdán kezdődik. Felvilágosítások a zeneiskolában, Str. Bratianu 15.

* **Ingyenes felvétel zárdába.** Assisi Szent Ferenc Leányai betegápoló rendjének egy kegyes jótévedője lehetővé tette azt, hogy komoly hivatással bíró 10 oly hajadont, akik a középiskolának legalább 4 osztályát jeles eredménnyel elvégezték, hozomány és kelengye nélkül felvehetnek rendi jelöltnek. Életkor: 16—30 év. Személyesen vagy kérvény útján (ez utóbbi esetben fénykép, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, valamint állampolgársági bizonyítvány és keresztlevél csatolandó). A rend tartományi főnöknőjénél lehet jelentkezni, cím: Radna, jud. Arad, Str. Alexandru Nr. 3.

SPORT

Bojkóttmozgalom fenyeget

Hivatalosan is kimondták a Román Nemzeti Liga megalakítását

A régi A) ligás egyesületek nem jelennek meg vasárnap a kitűzött mérkőzéseken. — Tilea már tárgyalni akar

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság csoportbeosztásaival elégedetlen tizenhárom egyesület képviselői hétfőn este a Venus klub-helyiségében ülést tartottak. Egyedül az Universitatea nem jelent meg. Hivatalosan is kimondták a „Román Nemzeti Liga” megalakítását. Elnökké Gabriel Marinescu tábornokot, a labdarugó szövetség lemondott alelnökét, alelnökké dr. Bladescut és dr. Juga Liviuszt, főtitkárrá Chiriceanu ügyvédet választották meg. Az ülésen úgy határoztak, hogy a ligában résztvevő csapatok vasárnap nem jelennek meg a kitűzött mérkőzéseiken, ha a Labdarugó Szövetség nem tesz eleget kívánásaiknak. Plagino, a szövetség elnöke már hétfőn este megkezdte

tárgyalásait Marinescu tábornokkal, kedden pedig dr. Tileával, a Labdarugó Szövetség elnökével tartott megbeszélést. A szövetség ebben az ügyben csütörtökön ülést tart. Hír szerint szenzációs fejlemények várhatók. Szó lehet Tilea elnök lemondásáról is.

Tilea elnök a Nemzeti Liga ülése közben Luchide főtitkár útján megfenyegette az egyesületeket, hogy szigorúan jár el ellenük, ha nem szüntetik be mozgalmukat. Amikor Tilea elnök később látta, hogy felszólításával az egyesületek nem törődve, meghozták határozatukat, azt üzentette egyik bizalmasával, hogy hajlandó tárgyalni a régi bajnoki rendszer visszaállításáról.

Főiskolai világbajnokság

Hidvéghy a műugró világbajnok
Döntőbe jutott a magyar labdarugó együttes

Párizsból jelentik: A főiskolai világbajnokság férfi törzscsapatversenyének végeredménye: 1. Olaszország három győzelem, vereség nélkül. 2. Franciaország két győzelem, egy vereség. 3. Németország egy győzelem, két vereség. 4. Egyiptom 0 győzelem, három vereség. Magyarország főiskoláslai nem indítottak versenyzőt ebben a számban.

A labdarugómérkőzések újabb eredményei:
Németország—Belgium 4:1 (2:2). A csoport állása:

1. Magyarország	1	1	0	0	1:0	2
2. Németország	2	1	0	0	4:2	2
3. Belgium	1	0	0	1	1:4	0

A magyar csapat tekintet nélkül a Magyarország—Belgium mérkőzés eredményére, már bejutott a négyes döntőbe, ahova a két első csapat kerül.

A másik csoportban:
Lettország—Franciaország 2:0 (1:0). A csoport állása:

1. Olaszország	1	1	0	0	6:3	2
2. Lettország	2	1	0	1	5:6	2
3. Franciaország	1	0	0	1	0:2	0

Itt az olasz és lett csapat jutott tovább. A döntő körmérkőzés tehát a magyar, német, olasz és lett csapatokkal zajlik le.

Kedden megkezdődtek az uszóversenyek. Az első nap szép magyar sikert hozott, mert Hidvéghy kilenc induló közül 134.60 ponttal megnyerte a műugrás főiskolai világbajnokságát.

Az uszózámok előfutamai során is jól szerepeltek a magyarok. 100 m. gyors: I. előfutám: I. Csik 1 p. 03 mp. Csik csak az első helyre vigyázott. 200 m. mell: I. előf.: I. Csik 2 p. 55 mp. II. előf.: I. Schultze német, 2. Doszpoly magyar. 100 m. hát: I. előf.: I. Lengyel 1 p. 16 mp.

A vízipóló-torna első mérkőzésén Magyarország 16:1 (7:0) arányban győzött Belgium ellen.

VENUS—ADMIRA 3:0 (1:0). Bucurestiből jelentik: Az Admira harmadik fővárosi mérkőzésén 3:0 (1:0) arányban súlyos vereséget szenvedett a Venustól. A kitudónon játszó Venus mindhárom gólját a legjobb formájára feljutott Bodola lőtte. A mérkőzés előtt a Ripensia és Rapid FC 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül játszottak.

Világrekord: O. Callaghan 60.57 m. Dublinból jelentik: Hétfőn az ír fővárosban atlétikai versenyt rendeztek, melynek kiemelkedő szenzációja a kalapácsvetés eredménye. O. Callaghan többszörös olimpiai bajnok 60.57 méteres dobásával megjavította az amerikai Ryan 57.77 méteres, huszonnégy év óta fennálló világrekordját. Irország a losangelesi olimpia után kivonult a nemzetközi atlétikai szövetségből és így nem valószínű, hogy a nagyszerű rekordot hitelesítik.

Kijelölték a jugoszlávok elleni válogatott keretet

Bucurestiből jelentik: A jugoszlávok elleni válogatott csapat keretét összeállították:

Kapusok: Iordache (Venus), Pavlovici (Ripensia). Háttvédek: Felecan (Victoria), Bürges (Ripensia), Sfera (Venus), Chiroiu (Ripensia). Fedezetek: Rafineszki (FC Rapid), Iuhász (CAO), Vintila (Rapid), Nagy (Ripensia). Csatárok: Bindea, Schwartz Ripensia), Barátky (Rapid), Bodola (Venus), Ploesteanu (Venus). Kovács (CAO), Dobay (Ripensia).

A tizenhét tagu keretben hét Ripensia, négy Venus, három Rapid, két CAO és egy Victoria játékos van. A válogatott játékosok szeptember másodikán Timisoarán találkoznak és egy közös edzés után utaznak Belgrádba.

Ismeretes, hogy Juga Liviusz dr lemondott a válogatott bizottság elnökségéről. Ideiglenesen dr. Morar Teofilt nevezték ki szövetségi kapitánynak. A román—jugoszláv mérkőzés játékvezetője egyébként a csehszlovák Krist.

Öszeállították a „Magyarország körül” kerékpárversenyen résztvevő román csapatot. Bucuresti. Saját tud. Az Országos Kerékpár Szövetség szerdán este állította össze Románia csapatát, mely résztvesz a „Magyarország körül” kerékpárversenyen. A csapat tagjai a következők: N. I. Tapu, Constantin Tudose, Mărmocăa és Tudor Marius. Aurel Vlascu és Vasile Negrescu szövetségi elnökök vezetése alatt a jövő szombaton indul a csapat Magyarországra.

10.9 mp. a 100 yardos női sikutás új világrekordja. Stella Walasiewicz, a lengyel világbajnoknő a német—lengyel hölgy atlétikai viadalon a 100 yardos sikutás világrekordját 10.9 mp-re javította. A régi rekord: Burke Dél-Afrika 11 mp. A versenyt egyébként a német hölgyek 96:70 pontarányban nyerték meg.

TURISZTIKA

Vulturii Sasok Turista Egyesülete folyó hó 29-én reggel 7 óras indulással a salontai tagozata tunk meghívására Salontára rándulnak át, ahol megtekintik a város nevezetességeit és onnan Tinca-Gurbedre a Crisul-Negru partjára mennek ki, ahol találkozót rendeznek az aradi és beiusi Sasokkal, onnan este Salontára térnek vissza, ahol nagy turista bálát rendeznek a kaszinó összes termeiben. Ezen kedves összejövetelre mindenkit szeretettel hívnak és szívesen látnak. Részvételi díj tagoknak 75 lei, vendégeknek 85 lei. — Szeptember 5-én, vasárnap reggel 6 órakor Dobrestii-Vida rét és K. Nagy Sándor barianghoz rendez kirándulást a Sasok. Ez a barlang a bihori hegyek barlangjainak egyik legszebbje közé tartozik, maga az ut is gyönyörű, de csak a turát kedvelő turistáknak való. Részvételi díj tagoknak 85 lei, vendégeknek 90 lei. Jelentkezni lehet a szokásos helyeken.

Főtisztelendő Plébánia Hivatal

Tisztelttel értesitem az összes Főtisztelendő plébánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultu építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka-szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkát, ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További szíves pártfogást kér

ÖZV. BÁLINT DÁNIELNÉ
Oradea, Strada Academiei No. 2.

Aptárhirdetések

Adás-vétel

Jókarban
lévő iroasztalt megvételre keresek, azonnalra. Cim a kiadóban.

Bérbeadó
esetleg eladó más vállalat miatt havi cca 21.000 leit jövedelmező üzlet, mely uri megélhetést biztosít, amivel szakképzettség nem szükséges, bérlő nő is lehet, negyedévi bér 24.000 lei és negyedévi bér garanciát kell letenni, havi üzemműködés cca 1500 lei. Ára 185.000 lei. Eladó még több kisebb-nagyobb magán- és bérház, szőlő és birtok. Vekerdy, Oradea, Str. Gh. Costaforu 29.

Nagyobb utazóböröndöt
vagy vulkanfiieber koffert, tiszta, jó karban levőt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Eladó
előszoba üveges ajtó, ablakok. Oradea, Str. Moldova 22.

Eladó
egy nyolchónapos fekete, fajtisza német dog him kutya. Oradea, Str. D. Comsa 8. (Nagyállomásnál.)

MAGAS ARAT
fizetek arany, ezüst, brilliánt és gyémánt ékszerért. HERBST ékszerész, Oradea.

Egy jókarban
lévő gyermekkosci eladó. Oradea, Strada Vlahuta 68.

Tarján
órás és ékszerész Bul. Regele Ferdinand No. 8. Oradea. Eliemert órajavitó szaküzlete. — Használt órákat és ékszereket veszek.

Alkalmazás

Kiszolgálásban jártas, román nyelvet bírő elárúsító leányt alkalmazok. Czillér Imre, Oradea.

Bejárónő
azonnali belépésre felvétetik. Chaura. Oradea, Str. Regele Carol II., Nr. 19.

Házvezetőnői állást
keres, intelligens középkorú nő. Cim: Salonta, római katolikus plébánia hivatal.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén
Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Keresek
azonnalra vagy november 1-re gyermektelen házaspár részére 1 szobás, előszobás lakást. Cimeket a kiadóba kérek.

Két szoba
mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Bratianu 55.

Butorozott,
elegáns utcai szoba különbejárattal 1-2 személy részére kiadó. Oradea, Str. Dr. V. Babes 12. szám.

Egyszobás
konyhás lakás szeptember 1-re kiadó. Oradea, Str. Take Jonescu 40.

Kétszobás,
modern parkettás, fűdősobás lakás, mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. Oradea, Str. Regele Carol 19. szám.

Hülönfelle

Rádiótechnikusok
és rádiólaboratoriu mok ingyen kaphatnak rádió technikai utmutatásokat, ha pontos címüket beküldik Walter Thompson céghez Bucuresti, Str. Dionisie 65. szám.

Keresek
Bihar megyébe bérbé, ügyfelem részére 40-60 holdig tagbirtokot. Tanyával, azonnalra. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlahuta 6. Telefon szám: 167.

Biztosan megszabadul
a sváb és ruszli bogaraktól, hangyáktól, stb., ha „Neotox” bogáirtó szert használ. Kapható minden szaküzletben. Megrendelhető: Ajtay gyógyszerárában, Oradea, Str. Vlahuta No. 46. Még — minden vevő megvölt elégedve hatásával.

Köszörltessünk
ifj. Kelemen közzörlésnél, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

PUHA OLMOT
állandón vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.